

Konferensen "Ekologiskt Lantbruk - Att navigera i en ny tid"
2005, SLU, Uppsala.

*Lotta Jönsson,
Institutionen för husdjurens utfodring- och vård, SLU,
e-post: Lotta.Jonsson@huv.slu.se,
018-67 16 79*

Kan musselmjöl ersätta fiskmjöl i foder till ekologiska fjäderfä?

Försörjningen av fjäderfä med KRAV-godkända proteinfodermedel kan bli ett stort problem då kravet på 100% godkända råvaror går igenom. Anledningen är att fjäderfä har ett särskilt högt behov av svavelhaltiga aminosyror (framförallt metionin och cystein). Då KRAV inte tillåter användning av syntetiskt metionin finns det endast ett fåtal råvaror med tillräckligt högt protein- och metionininnehåll att välja på. Exempel på en potentiell sådan källa med högt protein/metionininnehåll är musslor som är en helt ny råvara i detta sammanhang. Musselodlingar har dessutom förts fram som en alternativ miljöåtgärd för att minska problemet med övergödning. Frägetecken finns dock med avseende på förekomst av algtoxin i musslorna. Musslor filtrerar stora mängder vatten och ansamlar växtplankton som tidvis kan innehålla DSP (Diarrheic shellfish poisoning) – gifter. Hur fjäderfä påverkas av dessa toxiner är i dagsläget ej känt.

Under hösten 2004 utfördes ett pilotförsök för att utvärdera musselmjöl som proteinråvara i foder till värphöns. Syftet med denna studie har varit att pröva hur ersättning av fiskmjöl med musselmjöl i foder till värphöns påverkar djurhälsa och produktion.

Djurmaterialet var värphöns av hybrid LSL (Lohman Selected Leghorn). Djuren (golvuppfödda) sattes in i inredda burar (Viktorsson) med 8 hönor per fack vid 16 veckors ålder, totalt 96 djur. 4 försöksfoder har använts med 0, 3, 6 och 9 % inblandning av mussel- respektive fiskmjöl. Foder med 0 % musselmjölsinblandning har således haft ett innehåll av 9 % fiskmjöl osv. Varje foderblandning utfodrades till 3 grupper á 8 hönor. Hönsen har haft fri tillgång till foder. Hönornas vikt, värpprocent, äggvikt och foderomvandlingsförmåga har registrerats gruppvis. Äggkvalitetsbestämningar som deformationstal, brottstyrka, H-tal och

gulans färg har gjorts. Försöket pågick i 3 månader.

Resultat:

- Olika nivåer av musselmjölsinblandning i fodret gav inga signifikanta skillnader när det gäller produktion (äggvikt och foderomvandlingsförmåga).
- Det fanns en tendens till signifikanta skillnader när det gäller värpprocent. Musselmjölsinblandning upp till 6 % ökade värpprocenten medan inblandning med 9 % musselmjöl minskade värpprocenten jämfört med kontrollgruppen.
- Olika nivåer av musselmjölsinblandning i fodret gav inga signifikanta skillnader när det gäller äggkvalitetsparametrar som deformationstal, brottstyrka och H-tal. Signifikanta skillnader kunde ses på gulans färg. Högre andel musselmjöl gav en starkare gulefärg.

Under våren 2005 har ett pilotförsök utförts för att utvärdera hur toxiskt musselmjöl i foder till värphöns påverkar djurhälsa och produktion och om dessa toxiner ansamlas i ägg och/eller kroppsvävnader. Resultaten bearbetas just nu i samarbete med Institutionen för anatomi och fysiologi. Under hösten 2005 planeras ett försök för att utvärdera musselmjöl som proteinråvara till slaktkyckling. Våren 2006 planeras ett större försök med musselmjöl i foder till värphöns och under hösten 2006 planeras ett försök med ren okadasyra till slaktkyckling för att bättre kunna utreda toxineffekterna.